College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Vergadering van 15 juli 2025

Programma - Duurzaamheid

---

11 2025_B&W_00512 Informatienota gebiedskenmerken en locatieanalyse windenergie - informeren

Samenstelling:

Aanwezig:

Melvin Smit, Loco burgemeester en voorzitter; Trijn Jongman, wethouder; Marcel Scheringa, wethouder; Miriam Slomp-Dekkers, wethouder; M.W. de Graaf, gemeentesecretaris

Afwezig:

Rob Bats, burgemeester en voorzitter

Samenvatting

De raad heeft gevraagd naar de achtergrond van de provinciale beleidsregels voor windenergie en de uitsluitingen die dat beleid met zich brengt. Deze achtergrond en een nadere locatieanalyse wordt met deze informatienota gegeven.

Informatienota

Inleiding

In Steenwijkerland is in het kader van de RES 1.0 als doel gesteld om in 2030 171 GWh aan duurzame energie lokaal op te wekken. Oorspronkelijke alleen met zonne-energie. Op 26 maart 2024 is dit bijgesteld naar 50% met zonne-energie en 50% met windenergie.

Daaraan voorafgaand had de raad geadviseerd dat ook de (on)mogelijkheden van windenergie onderzocht moesten worden. Die mogelijkheden worden bepaald door landelijke regels, technische uitgangspunten en provinciaal beleid. De raad heeft gevraagd naar de achtergrond van de provinciale beleidsregels en de uitsluitingen die dat beleid met zich brengt. Deze achtergrond en een nadere locatieanalyse wordt met deze informatienota gegeven.

Deze nota bestaat uit twee delen en is vanwege het uitgebreide kaartmateriaal te vinden in de bijlage. In het eerste gedeelte wordt getoond wat de provinciale uitgangspunten zijn en wat de herkomst van deze uitgangspunten is. In het tweede gedeelte worden de verschillende locaties nader geanalyseerd door Sweco (2024) waarin de provinciale uitgangspunten ook zijn verwerkt. Deze analyse is gemaakt met de toenmalige kennis en derhalve aangevuld indien er nieuwe kennis beschikbaar is, zoals bijvoorbeeld over het compensatiebeleid voor weidevogels.

Consequenties voor de gemeente

De locatieanalyse op basis van de ontwerpnormen in combinatie met de beleidsregels van de provincie Overijssel laat zien dat mogelijkheden voor windenergie in Steenwijkerland beperkt zijn.

Communicatie
N.v.t.

Vervolg
Het vervolg van windenergie in Steenwijkerland is afhankelijk van de nu lopende provinciale beoordeling van ingediende locaties. Indien de locatie ten noordwesten van Oldemarkt wordt uitgekozen door de provincie, kan deze verder worden onderzocht en verdere participatie worden vormgegeven. Daarna kan deze locatie worden afgewogen tegenover mogelijke andere locaties. Bijvoorbeeld op het grensgebied met Meppel.

Besluit

In te stemmen met de informatienota over gebiedskenmerken en locatieanalyse windenergie.

Bijlagen

1. Bijlage bij informatienota gebiedskenmerken en locatieanalyse SWL.pdf

Informatienota gebiedskenmerken en locatieanalyse

Inleiding

In Steenwijkerland is in het kader van de RES 1.0 als doel gesteld om in 2030 171 GWh aan duurzame energie lokaal op te wekken. Oorspronkelijke alleen met zonne-energie. Op 26 maart 2024 is dit bijgesteld naar 50% met zonne-energie en 50% met windenergie.

Daaraan voorafgaand had de raad geadviseerd dat ook de (on)mogelijkheden van windenergie onderzocht moesten worden. Die mogelijkheden worden bepaald door landelijke regels, technische uitgangspunten en provinciaal beleid. De raad heeft gevraagd naar de achtergrond van de provinciale beleidsregels en de uitsluitingen die dat beleid met zich brengt. Deze achtergrond en een nadere locatieanalyse wordt met deze informatienota gegeven.

Deze nota bestaat uit twee delen. In het eerste gedeelte wordt getoond wat de provinciale uitgangspunten zijn en wat de herkomst van deze uitgangspunten is. In het tweede gedeelte wordt de analyse gegeven die Sweco in 2024 van de verschillende locaties heeft gemaakt en waarin de provinciale uitgangspunten ook zijn verwerkt. Deze analyse is gemaakt met de toenmalige kennis en derhalve aangevuld indien er nieuwe kennis beschikbaar is, zoals bijvoorbeeld over het compensatiebeleid voor weidevogels.

Inhoud

Inleiding 1
Uitgangspunten provincie Overijssel 2
- Achtergrond windladder 2
- Geen aanpassingen windladder 4
- Disclaimer bij landschappelijk perspectief 4
- Procedures Overijssel 4

Analyse Sweco 2024 6
- Nieuwe locatieanalyse 6
  - Locatie 1: Kuinre 8
  - Locatie 2: Blankenham 9
  - Locatie 3: Paasloo/Basse 10
  - Locatie 4: Scheerwolde/Polder Giethoorn 11
  - Locatie 5: Dwarsgracht 12
  - Locatie 6: Defensie 13
  - Locatie 7: Dwarssloot 14
  - Locatie 8: Grensgebied Meppel 15
  - Locatie 9: Oldemarkt 17
- Beschikbare locaties op basis van analyse 18

Uitgangspunten provincie Overijssel

De provincie Overijssel heeft in de afgelopen jaren verschillende uitgangspunten voor windenergie ontwikkeld. Deze uitgangspunten zijn geleidelijk tot stand gekomen. Zo waren er al voorkeursgebieden voor windenergie, een windladder en een beoordeling van of en in hoeverre de diverse landschappen in Overijssel geschikt zijn voor windenergie. De provincie is daar vanaf 2023 strikter in geworden en is ook meer regie gaan voeren op de ontwikkeling van onder andere windenergie, omdat het behalen van de energiedoelstellingen voor Overijssel volgens haar uit het zicht raakte.

Dit heeft na de provinciale verkiezingen in 2023 geleid tot voorgenomen windbeleid dat op 20 juli 2023 is ingegaan. Daarna zijn de uitgangspunten van dat beleid terechtgekomen in de omgevingsverordening en het Provinciaal Programma Energiestrategie.[1]

De provincie ziet het liefst dat windenergie wordt ontwikkeld in 4 aangewezen voorkeursgebieden in de provincie (Figuur 1) en dat daarbuiten een *clustereis* en de windladder (Figuur 2) worden gehanteerd. Dat betekent dat buiten de voorkeursgebieden alleen opstellingen van ten minste 4 windturbines zijn toegestaan (de clustereis) die ten minste voor de helft staan in trede 1-3 van de windladder. Later zijn bedrijventerreinen uitgezonderd van de clustereis. Het defensieterrein bij de Johannes Post kazerne telt bijvoorbeeld als zo'n bedrijventerrein.

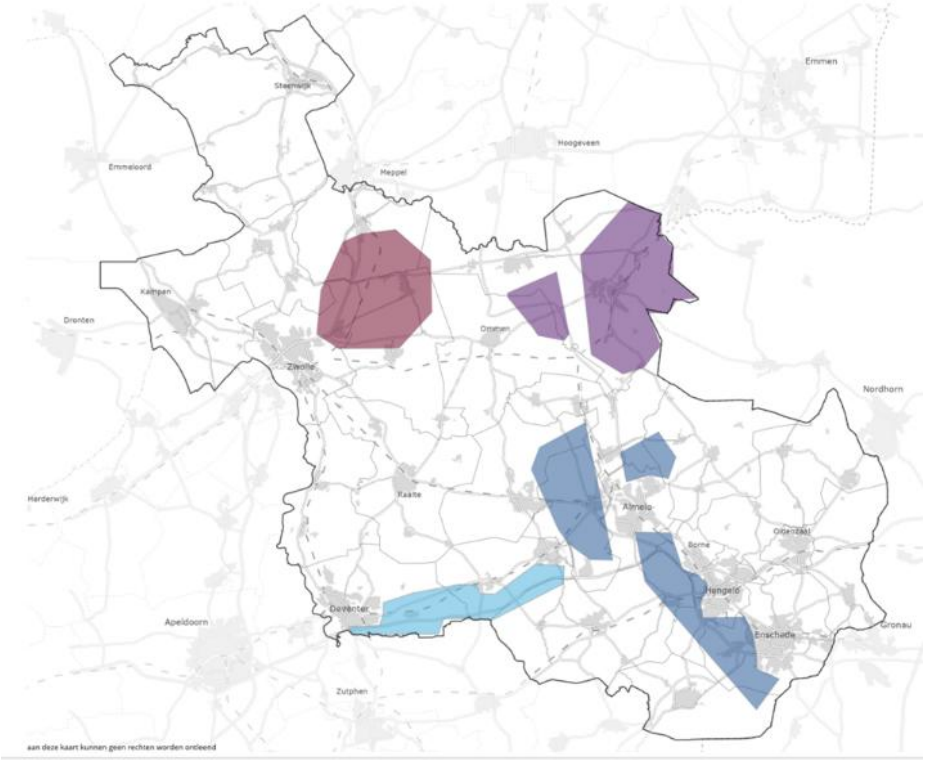

Figuur 1: voorkeursgebieden windenergie

Achtergrond windladder

Op de kaart van de windladder (Figuur 2) is te zien dat Steenwijkerland voor het grootste gedeelte bestaat uit trede 4- en 5-gebied. Trede 5-gebied valt samen met Natura2000/NNN. Trede 4 is vaak te

[1] Paragraaf 4.11.2, artikel 4.107, 108 en 108a, b, c en d van de Omgevingsverordening en zie PPE 2024: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR725686/1

vinden om natuurgebieden heen en bestaat uit landschapstypen waarvan de provincie heeft geoordeeld dat windenergie er alleen past als de landschappelijke, economische en ecologische waarden zijn geborgd. Die beoordeling is terug te vinden in en terug te voeren op de Catalogus Gebiedskenmerken 2023.[2] In die catalogus wordt de kaartlaag onderscheiden van het agrarisch cultuurlandschap (Figuur 3). Bij deze landschappen is steeds gekeken of en in hoeverre ze geschikt worden gevonden voor windenergie.

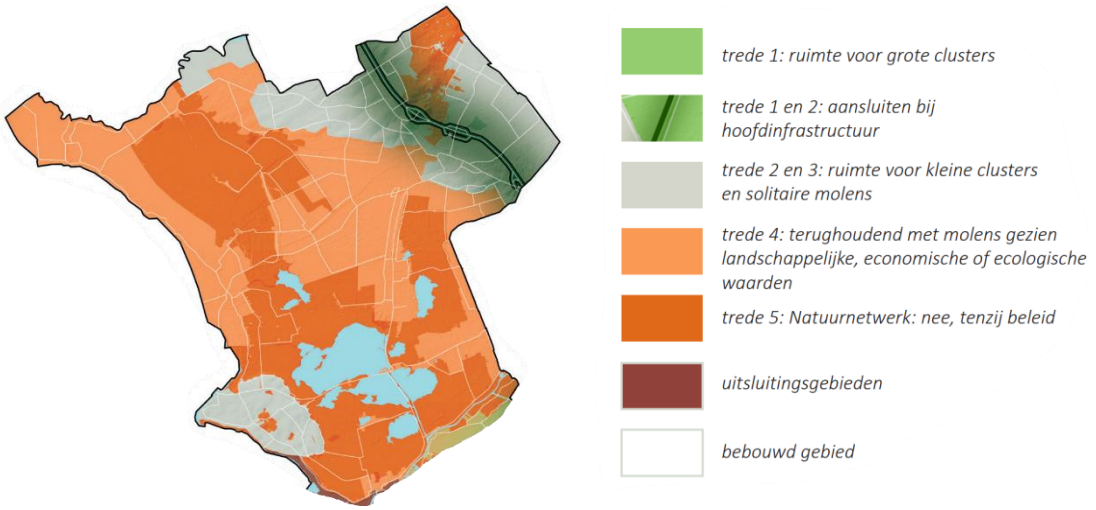

Figuur 2: windladder Steenwijkerland

De enige landschappen in Steenwijkerland die daarbij geschikt werden gevonden voor windenergie zijn de jonge heide- en broekontginngingslandschap (geschikt voor grote clusters van windturbines) en het oude hoevenlandschap (geschikt voor kleine clusters). Bij de andere landschappen ziet de provincie vanuit landschappelijk oogpunt steeds bezwaren.

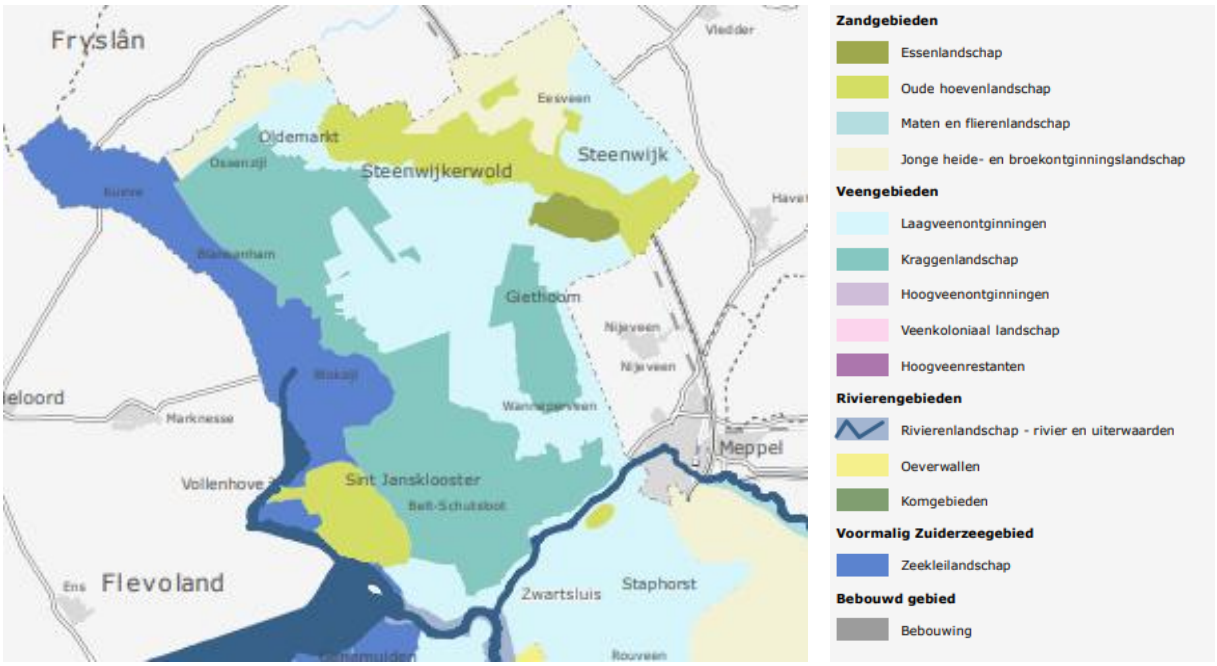

[2] Te bereiken via https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dc-2023-4584 en te klikken op pdf of rechtstreeks via https://repository.officiele-overheidspublicaties.nl/Datacollecties/2023/dc-2023-4584/1/bijlage/dc-2023-4584.pdf.

Figuur 3: gemeentelijke uitsnelde van laag van agrarisch cultuurlandschap in Steenwijkerland uit Catalogus Gebiedskenmerken 2023, p. 61.

De mogelijkheden die destijds werden gezien, worden nog steeds gezien, maar de bezwaren zijn zwaarder gaan wegen. Dit leidt tot een strengere interpretatie van de windladder en dit is terug te vinden in het provinciale beleid en de regels die sinds juli 2023 tot stand zijn gekomen.

Dat betekent dat gebieden waar eerst over werd geoordeeld dat terughoudendheid gepast is en er alleen windturbines mogelijk zijn als de landschappelijke, economische of ecologische waarden zijn geborgd (trede 4), nu nog slechts zijn toegestaan als de opstelling voor tenminste de helft staat in trede 1-3. Dat betekent dat het zeekleilandschap, de laagveenontginningen en het essenlandschap afvallen voor zelfstandige opstellingen. Alleen grensgevallen zijn nog mogelijk. Dat wil zeggen een opstelling die vanuit een landschap / trede komt, waar de provincie wel ruimte ziet voor windenergie of vanuit een andere provincie, waar de beleidsregels van Overijssel niet gelden.

Geen aanpassingen windladder

In de periode dat de omgevingsverordening openstond voor zienswijzen is er gevraagd om uitzonderingen te maken op het gebruik van de windladder. Waardoor er ook zelfstandige opstellingen mogelijk worden van windturbines in trede 4 of 5. De provincie is daar niet in meegegaan, zoals blijkt uit de reactienota van 15 mei 2024.[3]

Disclaimer bij landschappelijk perspectief

Het is steeds belangrijk om te bedenken dat een landschappelijke analyse, een analyse vanuit één gezichtspunt is. Dat wil zeggen dat daarin niet wordt meegenomen of windturbines vanuit andere technisch-juridische eisen mogelijk zijn. Ook houdt zo'n landschappelijke analyse geen rekening met voorkeuren in de plaatselijke samenleving en of er tot een samenwerking kan worden gekomen met een of meerdere grondeigena(a)r(en). Dat er meer komt kijken bij de analyse van gebieden voor windenergie, dan alleen de landschapstypes of de windladder, blijkt ook uit de analyse die Sweco heeft gemaakt. Deze wordt hierna gedeeld.

Procedures Overijssel

Naast de ruimtelijke vraag waar windenergie mogelijk is en onder welke voorwaarden gelden er ook procedureregels in Overijssel. Een bekende regel vormen de programmeringsafspraken. Daarmee heeft de provincie met gemeentes een individuele afspraak gemaakt over hoeveel windturbines er in de gemeente tot aan 2030 mogen worden ontwikkeld. Ook was het mogelijk om afspraken te maken over waar dat wel en niet kan in de gemeente en wanneer locaties ter beoordeling aan de provincie kunnen worden voorgelegd. Steenwijkerland heeft afspraken gemaakt over de hoeveelheid. Door een maximum van 80 GWh vast te leggen, dat staat gelijk aan maximaal 4 windturbines. Daarnaast is het moment dat er locaties ter beoordeling kunnen worden voorgelegd bepaald tot de periode 1 april tot 30 juni 2025.

De provincie moet nu de ingediende locaties op basis van haar ruimtelijke beleid beoordelen en geeft aan, aan welke zij planologische medewerking wil verlenen. Deze beoordeling vindt plaats op het moment van tot stand komen van deze informatienota. De gemeente heeft de locatie waar zij invloed

[3] Zie bijvoorbeeld de samenvatting op p. 4 en 9 of de reactie op zienswijze 181 en 276 op respectievelijk p. 169 en p. 219-220 van de reactienota: https://overijssel.notubiz.nl/document/14183045/1?connection_type=16&connection_id=944868

op uit kan oefenen, de locatie ten noordwesten van Oldemarkt, voorgelegd ter beoordeling. Als deze wordt uitgekozen zal uiteindelijk de raad, na verdere participatie, moeten beslissen hoe zij verder wil.

Analyse Sweco 2024

In 2023 is een eerste verkenning uitgevoerd voor de gemeente Steenwijkerland waarin belemmeringen in kaart zijn gebracht en in totaal 9 locaties zijn geïdentificeerd als mogelijk zoekgebied voor windenergie. Dit leverde onderstaand kaartbeeld op (Figuur 4).

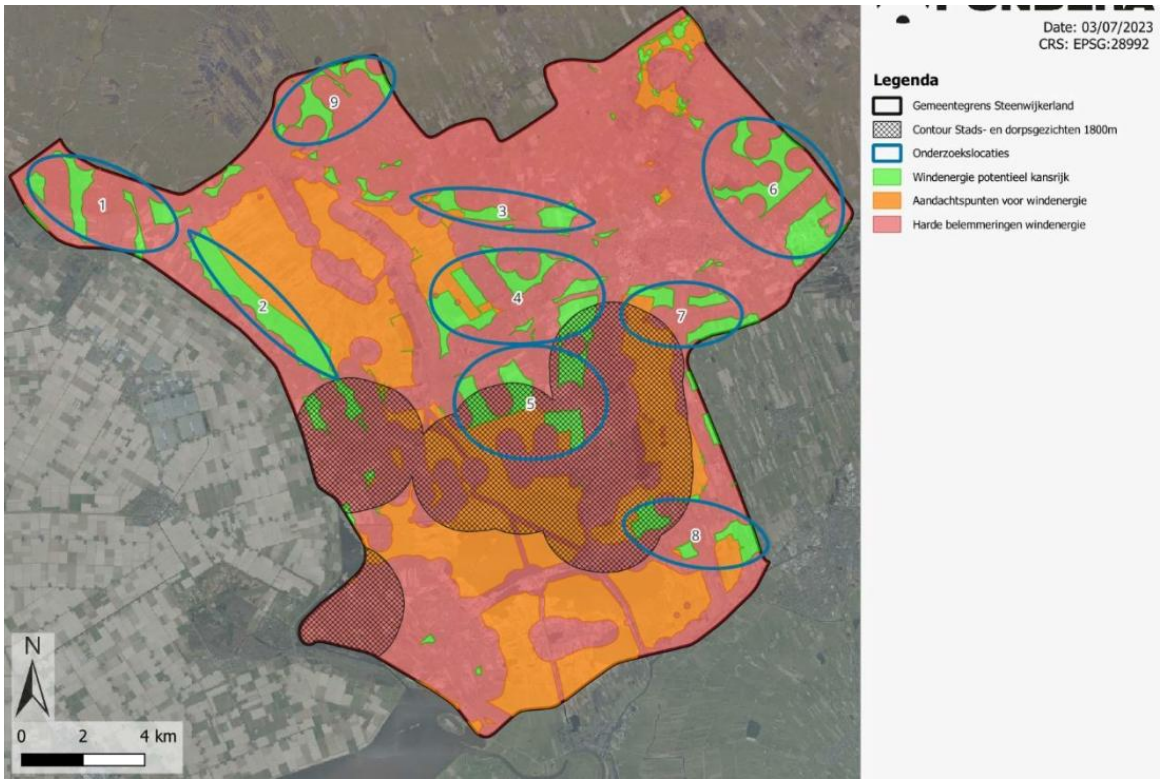

Figuur 4: Overzicht onderzoeksgebieden voor windenergie uit de verkenning van Pondera van 7 juli 2023.

De locatieanalyse van de verkenning uit 2023 moest worden aangescherpt met de nieuwe ontwerpnormen voor windturbines, waarbij met name de afstandsnorm voor windturbinegevoelige objecten van twee keer de tiphoogte van belang is. Met de nieuwe ontwerpnorm wordt voor de gemeente Steenwijkerland uitgegaan van windturbines met een tiphoogte van 225 meter. Dit heeft tot gevolg dat er met een ruimere bandbreedte rekening moet worden gehouden dan de bandbreedte die in de locatieanalyse van de verkenning uit 2023 is gehanteerd (400 meter).

Daarnaast speelt ook de windladder een belangrijke rol in de locatieanalyse. In de windladder illustreert de provincie Overijssel het provinciale ruimtelijk beleid voor windenergie. In de gemeente Steenwijkerland bestaat het gebied met name uit trede 4 en 5. Voor beiden geldt dat een zelfstandige opstelling van windturbines in deze gebieden niet is toegestaan, maar turbines die deel uitmaken van een opstelling van 4 of meer turbines die zich voor minimaal de helft bevinden in trede 1-3 gebied is wel toegestaan. Op basis van de wijziging van de omgevingsverordening waarin de beleidswijziging is verankerd, is duidelijk geworden dat de provincie Overijssel initiatieven in deze gebieden in principe niet ondersteunt. Vanwege deze aanscherpingen is een nieuwe locatieanalyse uitgevoerd.

Nieuwe locatieanalyse

Door de nieuwe ontwerpnormen voor windturbines (tiphoogte 225 meter en afstandsnorm van 450 meter ten opzichte van windturbinegevoelige objecten) en de aanscherping van provinciaal beleid middels de windladder, is een nieuwe locatieanalyse uitgevoerd. Op basis van deze locatieanalyse

wordt bepaald welke onderzoekslocatie(s) kansrijk zijn om invulling te geven aan de doelstelling van de gemeente (Figuur 5). En welke kan worden meegenomen in besluitvorming door de raad.

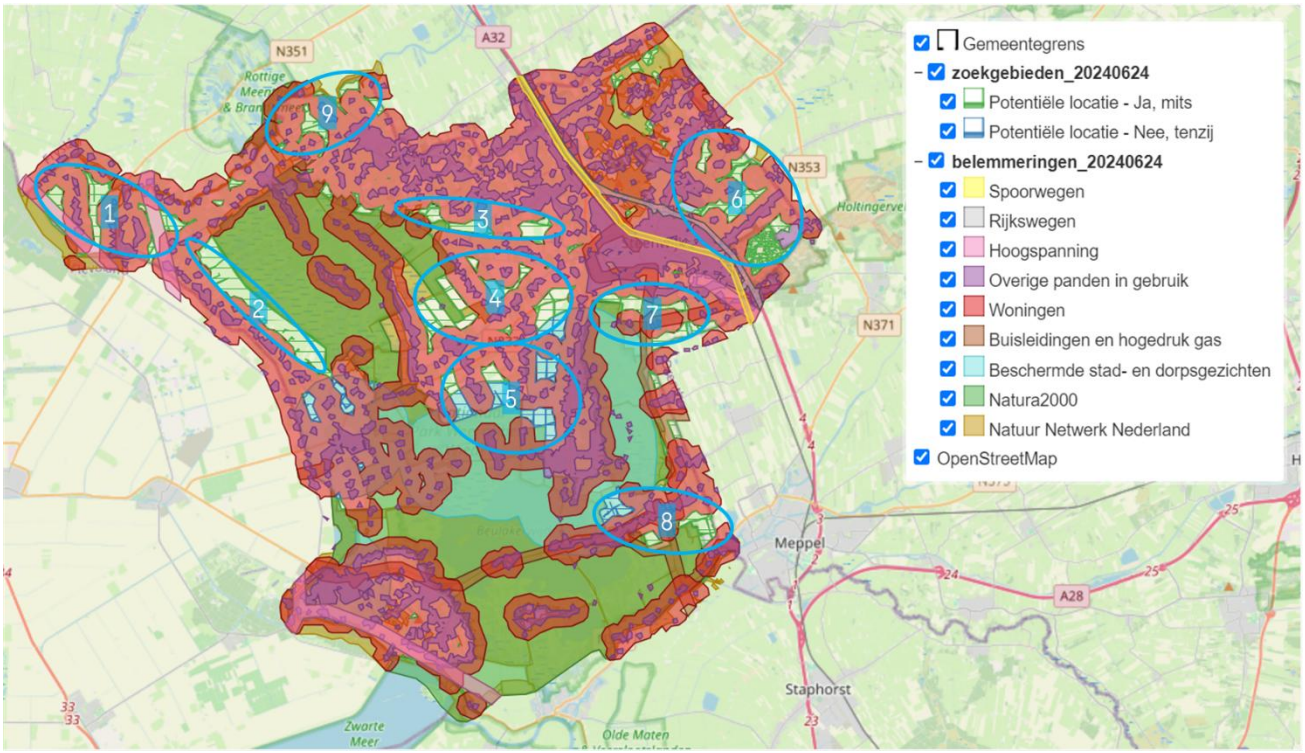

Figuur 5: 9 onderzoekslocaties vanuit de nieuwe locatieanalyse, Sweco 2024.

In de nieuwe locatieanalyse zijn geen andere kansrijke locaties gevonden dan de eerdere 9 locaties uit de verkenning van 2023. Voor de nieuwe locatieanalyse gelden in hoofdzaak dezelfde belemmeringen zoals meegenomen in de verkenning van 2023, behalve dat een afstandsnorm van 450 meter is gehanteerd. Op de kaart (zie Figuur 5) zijn de 9 locaties als volgt:

1. Kuinre
2. Blankenham
3. Paasloo/Basse
4. Scheerwolde/Polder Giethoorn
5. Dwarsgracht
6. Defensie
7. Dwarssloot
8. Grensgebied Meppel
9. Oldemarkt

Deze negen locaties worden elk afzonderlijk toegelicht en beoordeeld.

Locatie 1: Kuinre

Volgens de windladder van de provincie bevindt dit onderzoeksgebied zich op trede 4, die aangeeft dat er terughoudend moet worden omgegaan met windturbines, waardoor de provincie niet meewerkt aan een zelfstandige opstelling op deze locatie.

Los van het standpunt van de provincie biedt het gebied technisch wel mogelijkheden voor windenergie. Het onderzoeksgebied kan worden verdeeld in drie deelgebieden: west, midden en oost (Figuur 6). In het middengebied, ten westen van Kuinre, lijkt ruimte te zijn voor circa 4 tot 5 windturbines die een opstelling kunnen vormen in één lijn.

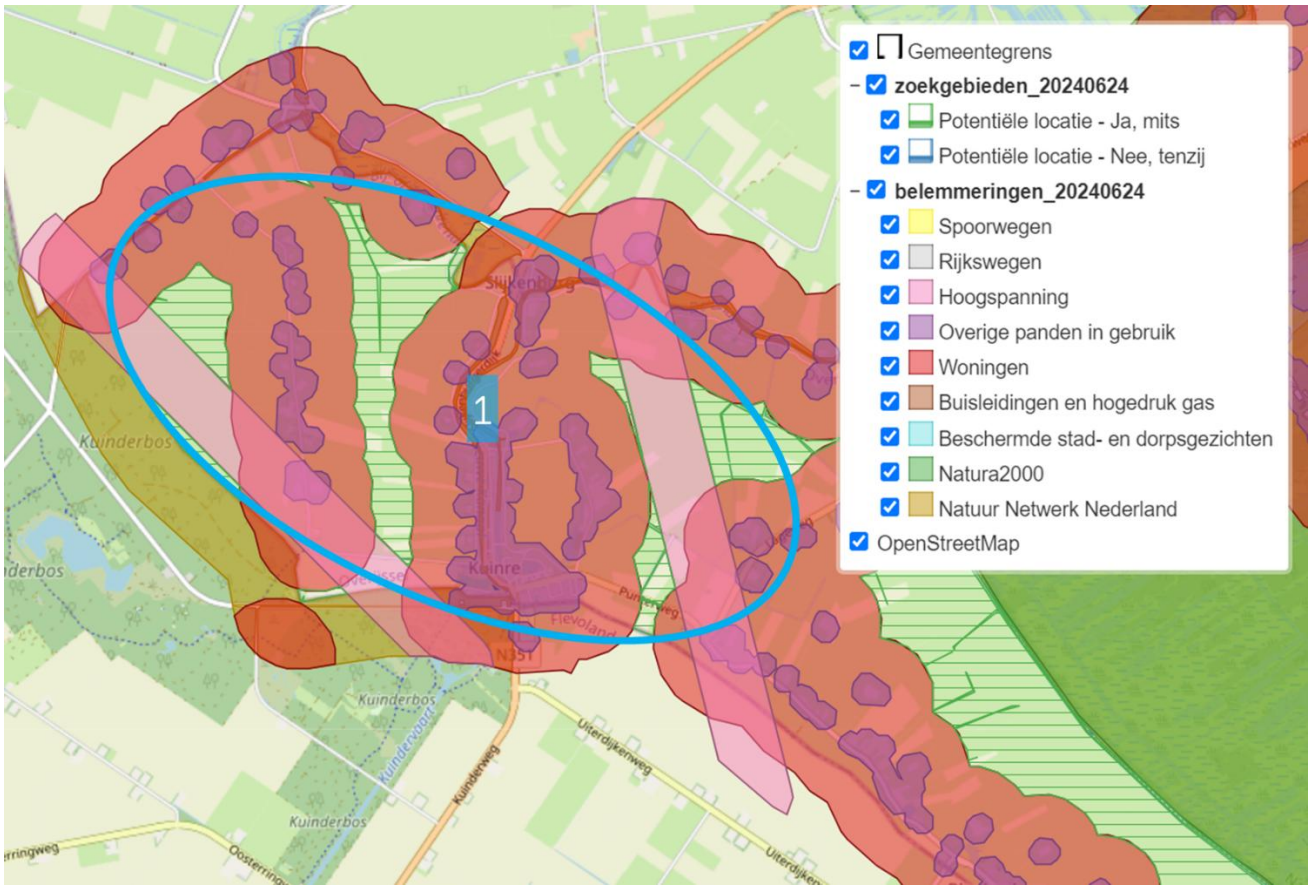

Figuur 6: Onderzoeksgebied locatie 1: Kuinre, Sweco 2024.

Er is in dit onderzoeksgebied relatief veel bewoning, wat kan leiden tot enige hinder en ook weerstand tegen de plaatsing van windturbines. Het ministerie van Klimaat en Groene Groei en Tennet werkt op dit moment aan tracéstudies voor een nieuwe hoogspanningslijn. Daarbij wordt ook naar dit onderzoeksgebied gekeken. Het oostelijke deelgebied wordt hierdoor mogelijk kleiner. Het gehele gebied heeft ook landschappelijke waarde, aangezien het een zeekleilandschap is dat beschermd wordt door de provincie (windladder).

Locatie 2: Blankenham

Volgens de windladder van de provincie bevindt dit onderzoeksgebied zich op trede 4, die aangeeft dat er terughoudend moet worden omgegaan met windturbines, waardoor de provincie niet meewerkt aan een zelfstandige opstelling op deze locatie. Er is ook geen opstelling mogelijk vanuit trede 1-3.

Los van het standpunt van de provincie biedt het gebied technisch wel mogelijkheden voor windenergie. Het onderzoeksgebied Blankenham is een groot gebied waar ruimte lijkt voor ongeveer 10 windturbines (Figuur 7). Echter zijn er een aantal belemmeringen. Het onderzoeksgebied ligt dicht bij het N2000-gebied de Weerribben dat een belangrijk gebied is voor veel vogelsoorten. Daarnaast is het gebied van grote landschappelijke waarde, aangezien het een zeekleilandschap is dat beschermd wordt door de provincie.

Ten slotte is de gehele locatie ook aangewezen als weidevogelgebied. In dit gebied moet volgens de Omgevingsvisie openheid, rust en het waterpeil behouden blijven. Voor ontwikkelingen in weidevogelgebied moet worden gecompenseerd; dat houdt onder andere in dat de omvang van het leefgebied niet verkleint en de kwaliteit van het leefgebied toeneemt.

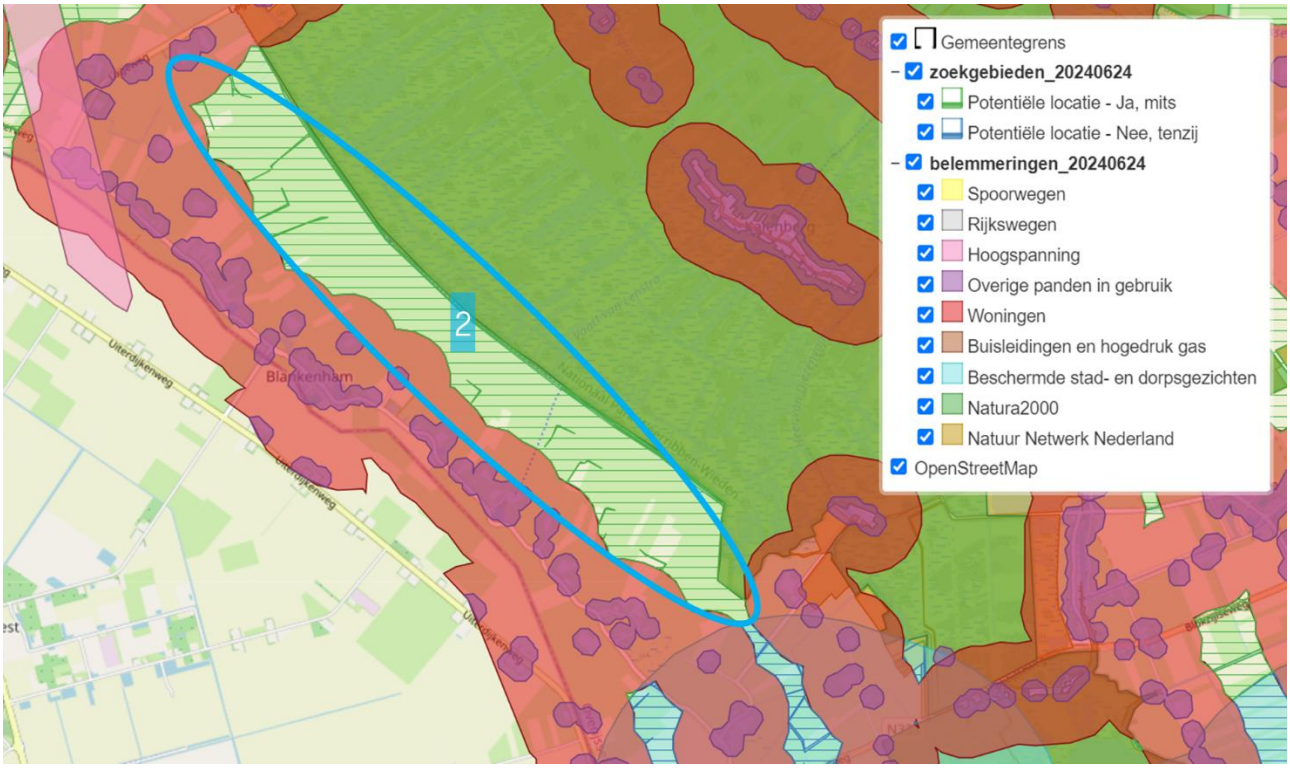

Figuur 7: Onderzoeksgebied locatie 2: Blankenham, Sweco 2024.

Locatie 3: Paasloo/Basse

Volgens de windladder van de provincie bevindt dit onderzoeksgebied zich grotendeels op trede 4, die aangeeft dat er terughoudend moet worden omgegaan met windturbines, waardoor de provincie niet meewerkt aan een zelfstandige opstelling op deze locatie.

Los van het standpunt van de provincie biedt het gebied technisch wel mogelijkheden voor windenergie. Het onderzoeksgebied Paasloo/Basse biedt mogelijk ruimte voor ongeveer 4 tot 5 windturbines die verspreid kunnen worden over het gebied (Figuur 8). Er zijn echter verschillende belemmeringen die de plaatsing van windturbines lastig maken. Zo is er veel bewoning in de omgeving, met name in het noorden van het onderzoeksgebied waar er dorpskernen zijn van Paasloo, Basse en Steenwijkerwold. Daarnaast zijn er recreatieparken aanwezig, bevindt het gebied zich grotendeels in het landschap van de laagveenontginningen waar de provincie terughoudend is met windenergie en ligt het onderzoeksgebied zich dicht bij het N2000-gebied de Weerribben, wat een belangrijk natuurgebied is voor veel vogelsoorten.

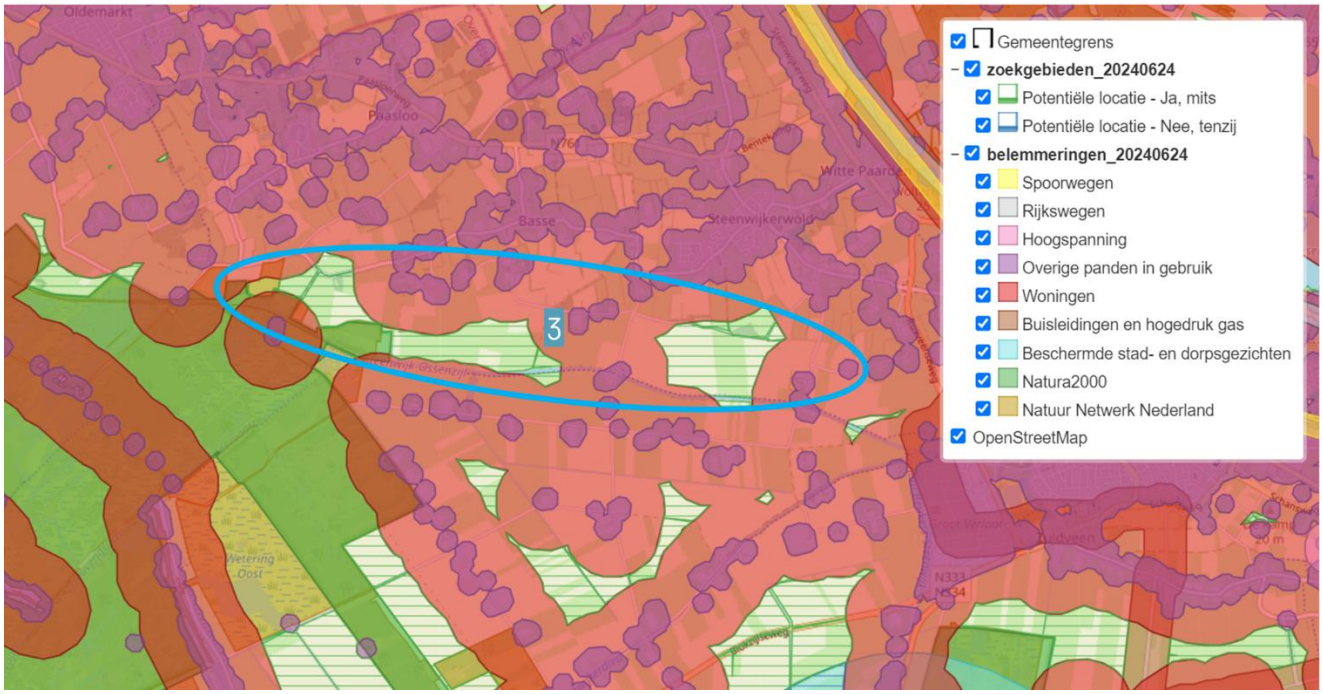

Figuur 8: Onderzoeksgebied locatie 3: Paasloo/Basse, Sweco 2024.

Locatie 4: Scheerwolde/Polder Giethoorn

Volgens de windladder van de provincie bevindt dit onderzoeksgebied zich op trede 4, die aangeeft dat er terughoudend moet worden omgegaan met windturbines, waardoor de provincie niet meewerkt aan een zelfstandige opstelling op deze locatie. Er is ook geen opstelling mogelijk vanuit trede 1-3.

Los van het standpunt van de provincie biedt het gebied technisch wel mogelijkheden voor windenergie. Dit onderzoeksgebied kan worden onderverdeeld in twee gebieden, namelijk: het onderzoeksgebied bij Scheerwolde in het westen en het onderzoeksgebied in de Polder Giethoorn in het oosten (Figuur 9).

Het onderzoeksgebied Scheerwolde biedt ruimte voor maximaal 4 windturbines. Het onderzoeksgebied ligt in de buurt van het N2000-gebied de Weerribben wat tevens een belangrijk natuurgebied is voor veel vogelsoorten. Daarbij ligt het onderzoeksgebied vlak bij de bewoningskern Scheerwolde wat kan leiden tot enige hinder.

Het onderzoeksgebied in de Polder Giethoorn biedt ruimte voor maximaal 5 windturbines. Er is echter relatief veel vrij liggende bewoning aanwezig in het gebied wat kan leiden tot enige hinder. Daarnaast ligt het net buiten het contour van het beschermd stads- en dorpsgezicht van Giethoorn. Bovendien bevindt het zich in de buurt van de recreatief toeristische trekpleister Giethoorn.

Beide gebieden bevinden zich in het landschap van de laagveenontginningen waar de provincie terughoudend is met windenergie.

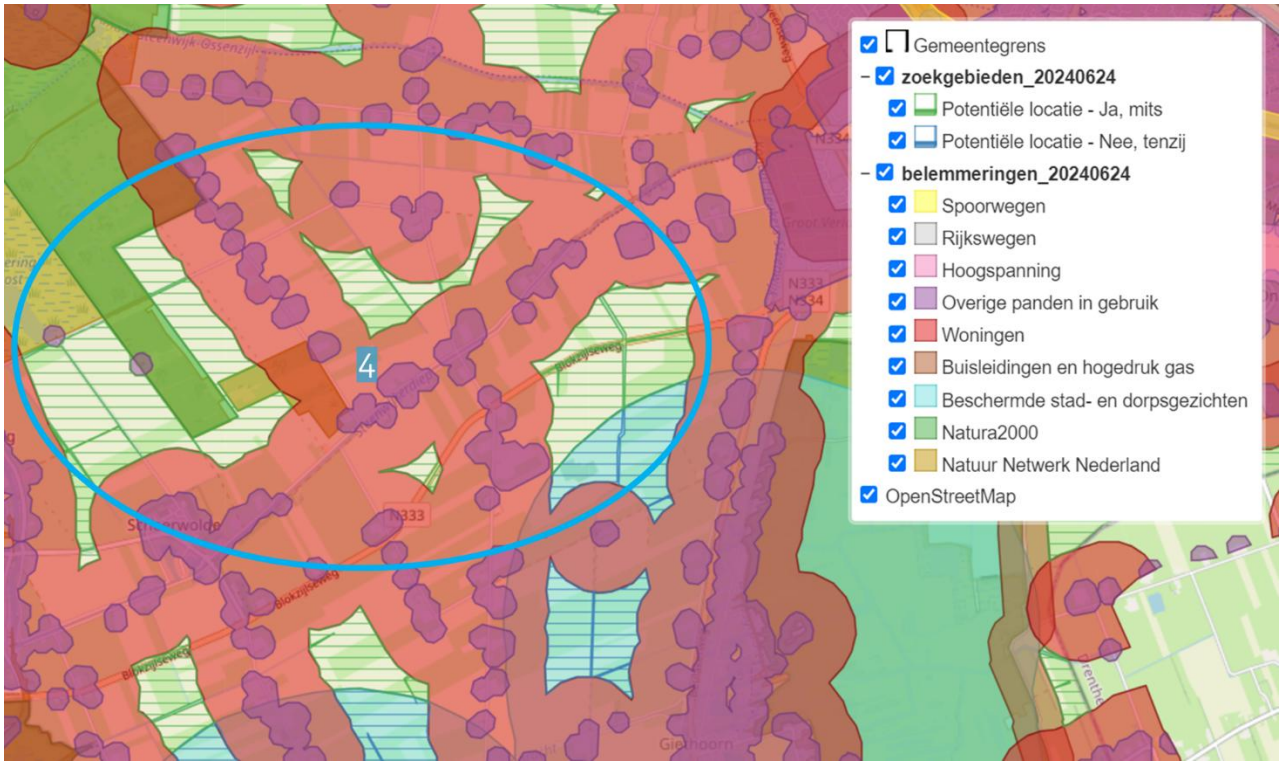

Figuur 9: Onderzoeksgebied locatie 4: Scheerwolde/Polder Giethoorn, Sweco 2024.

Locatie 5: Dwarsgracht

Volgens de windladder van de provincie bevindt dit onderzoeksgebied zich op trede 4, die aangeeft dat er terughoudend moet worden omgegaan met windturbines, waardoor de provincie niet meewerkt aan een zelfstandige opstelling op deze locatie. Er is ook geen opstelling mogelijk vanuit trede 1-3.

Los van het standpunt van de provincie biedt het gebied technisch wel mogelijkheden voor windenergie. Het onderzoeksgebied Dwarsgracht biedt mogelijkheid voor maximaal 4 windturbines (Figuur 10). Echter, de contouren van het beschermd stads- en dorpsgezicht beperken de mogelijkheden voor plaatsing van windturbines. De dorpskernen van Dwarsgracht en de recreatief toeristische trekpleister Giethoorn liggen relatief dichtbij, wat tot hinder kan leiden. Daarnaast bevindt het gebied zich vlak bij het N2000-gebied de Wieden. Het gebied bevindt zich bovendien in het landschap van de laagveenontginningen waar de provincie terughoudend is met windenergie.

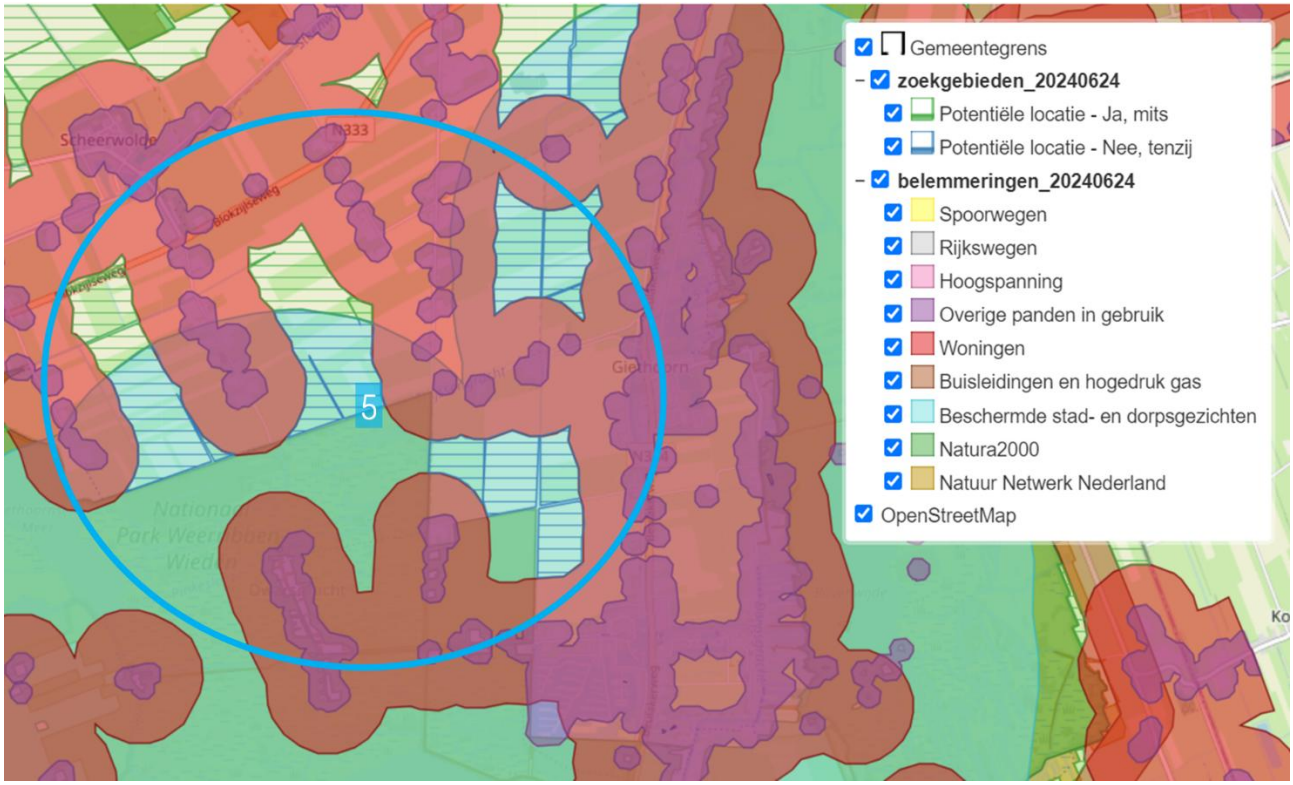

Figuur 10: Onderzoeksgebied locatie 5: Dwarsgracht, Sweco 2024.

Locatie 6: Defensie

Het onderzoeksgebied Defensie biedt ruimte voor 1 tot 4 windturbines en bevindt zich op het terrein van Defensie (Figuur 11). Volgens de windladder van de provincie, gaat het hier om een trede 2 en 3 gebied. Dit betekent dat er kleinere groepen windturbines kunnen worden geplaatst, waarbij bestaande randvoorwaarden met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit en ecologische, landschappelijke en economische aspecten gelden. Bovendien is er een goede aansluitmogelijkheid op het netwerk in de buurt van Steenwijk.

Het gebied is daarnaast een oefenterrein van Defensie. Het vliegen met helikopters wordt waarschijnlijk bemoeilijkt met windturbines en kan tot hinder kan leiden. Uit gesprekken met Defensie blijkt dat zij niet willen meewerken aan initiatieven om windturbines te plaatsen op hun terrein. Verder is er veel bosrijk gebied, wat mogelijk tot extra stilstand van de windturbines kan leiden vanwege aanwezige vleermuizen. Ook bestaat er een mogelijkheid voor nieuwbouw ontwikkeling ten noorden van Steenwijk dat voor aanvullende belemmeringen in de toekomst kan zorgen.

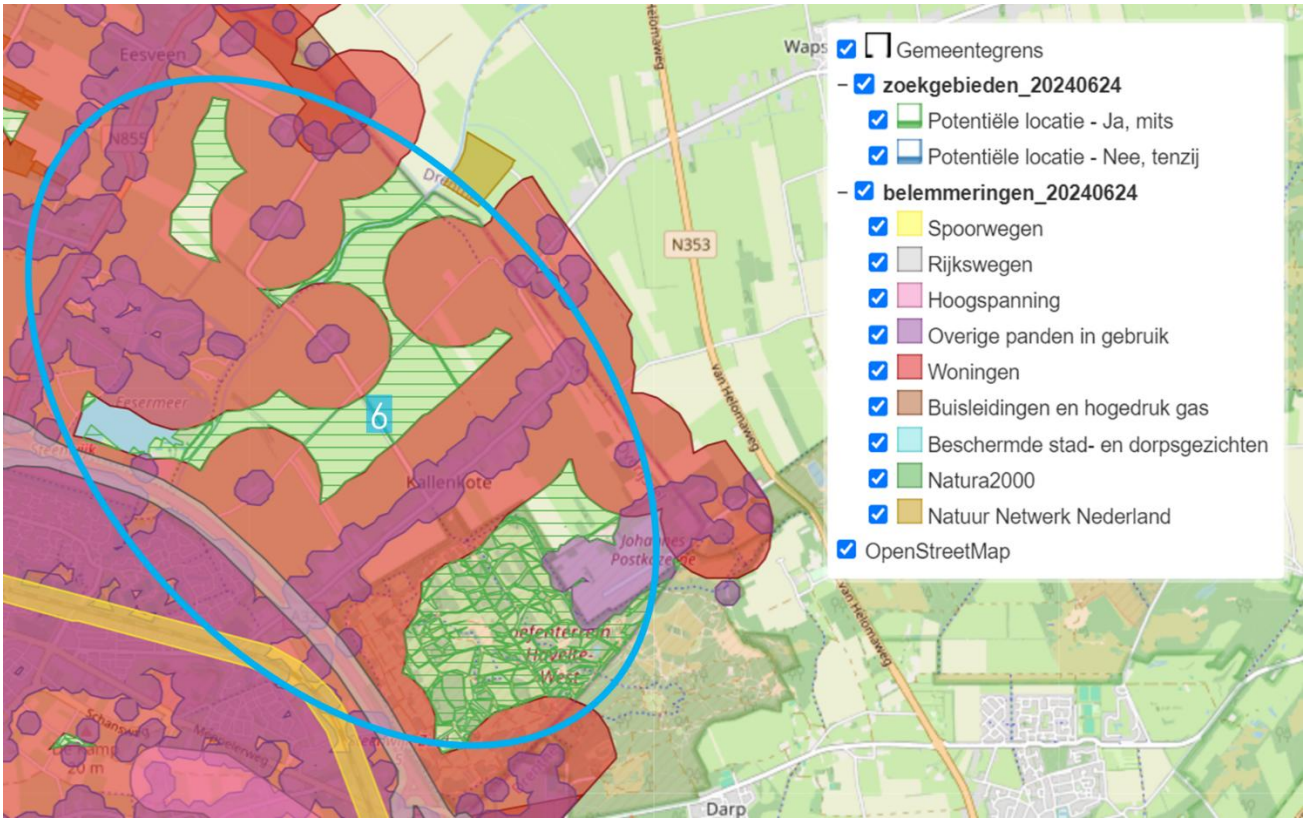

Figuur 11: Onderzoekgebied locatie 6: Defensie, Sweco 2024.

Locatie 7: Dwarssloot

Volgens de windladder van de provincie bevindt dit onderzoeksgebied zich op trede 4, die aangeeft dat er terughoudend moet worden omgegaan met windturbines, waardoor de provincie niet meewerkt aan een zelfstandige opstelling op deze locatie. Er is ook geen opstelling mogelijk vanuit trede 1-3, maar wel vanuit de provincie Drenthe.

Los van het standpunt van de provincie biedt het gebied technisch wel mogelijkheden voor windenergie. Het onderzoeksgebied Dwarssloot biedt mogelijkheid voor maximaal 4 windturbines (Figuur 12). Er is een goede aansluitmogelijkheid op het elektriciteitsnet in de buurt van Steenwijk. Echter, de locatie bevindt zich tussen de kernen Steenwijk en het toeristische Giethoorn, wat weerstand op kan roepen vanwege de landschappelijke- en economische waarden en de zichtlijnen die daarmee gepaard gaan. Daarnaast ligt het onderzoeksgebied Dwarssloot vlakbij N2000-gebied de Auken. De Auken is een riet- en moerasgebied met veel opslag van wilgen. Het vormt een broedgebied van enkele reigerachtigen zoals de purperreiger, roerdomp, lepelaar en grote zilverreiger.

Ten slotte ligt het gebied in de beschermingszone van de Astron/LOFAR radiotelescopen. Daardoor is positief advies van Astron verplicht en gelden er beperkingen in welke windturbines er mogelijk zijn.

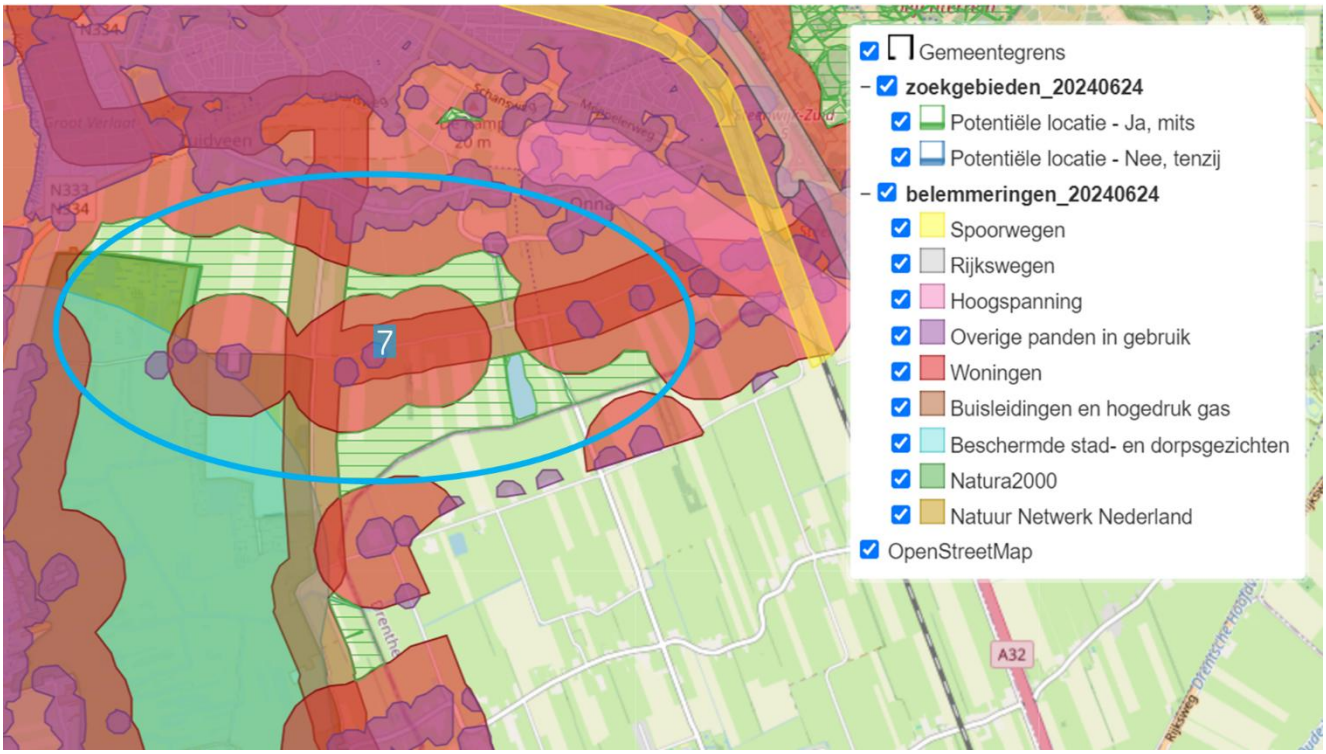

Figuur 12: Onderzoeksgebied locatie 7: Dwarssloot, Sweco 2024.

Locatie 8: Grensgebied Meppel

Volgens de windladder van de provincie bevindt dit onderzoeksgebied zich op trede 4, die aangeeft dat er terughoudend moet worden omgegaan met windturbines, waardoor de provincie niet meewerkt aan een zelfstandige opstelling op deze locatie. Er is ook geen opstelling mogelijk vanuit trede 1-3, maar wel vanuit de provincie Drenthe, mits de provincie Drenthe of de gemeente Meppel daar medewerking aan verleend.

Los van het standpunt van de provincie biedt het gebied technisch wel mogelijkheden voor windenergie. In het grensgebied met Meppel zijn er meerdere mogelijkheden om een windenergie initiatief te ontwikkelen, zeker als ook rekening wordt gehouden met een mogelijke ontwikkeling op het grondgebied van Meppel. We hebben het dan over een gemeente- en provinciegrens overschrijdende mogelijkheid. Op dit moment onderzoekt Meppel of er mogelijkheden zijn voor windenergie nabij hun bedrijventerrein Noord IV aan de oostkant van hun gemeente. In onderstaande figuur is de locatie 8 weergegeven zoals ook opgenomen in de Verkenning van 2023 (donkerblauw). Daarnaast zijn enkele locaties aangemerkt die redelijk vergelijkbaar zullen zijn als er een grensoverschrijdend initiatief zou zijn (lichtblauw). Voor het vervolg gaan we vooralsnog uit van locatie 8, tenzij er vanuit Meppel een ander bericht komt en dit moeten worden heroverwogen.

Het onderzoeksgebied Grensgebied Meppel biedt mogelijkheid voor 2 tot 4 windturbines (Figuur 13). Een voordeel van deze locatie is dat er goede aansluitmogelijkheden op het netwerk in de buurt zijn vanwege het aanwezige zonnepark. Echter, kunnen er negatieve invloeden zijn door schaduwwerking van de windturbines op het zonnepark en wordt de ruimte voor de plaatsing van windturbines beperkt door de aanwezigheid van het zonnepark Wanneperveen.

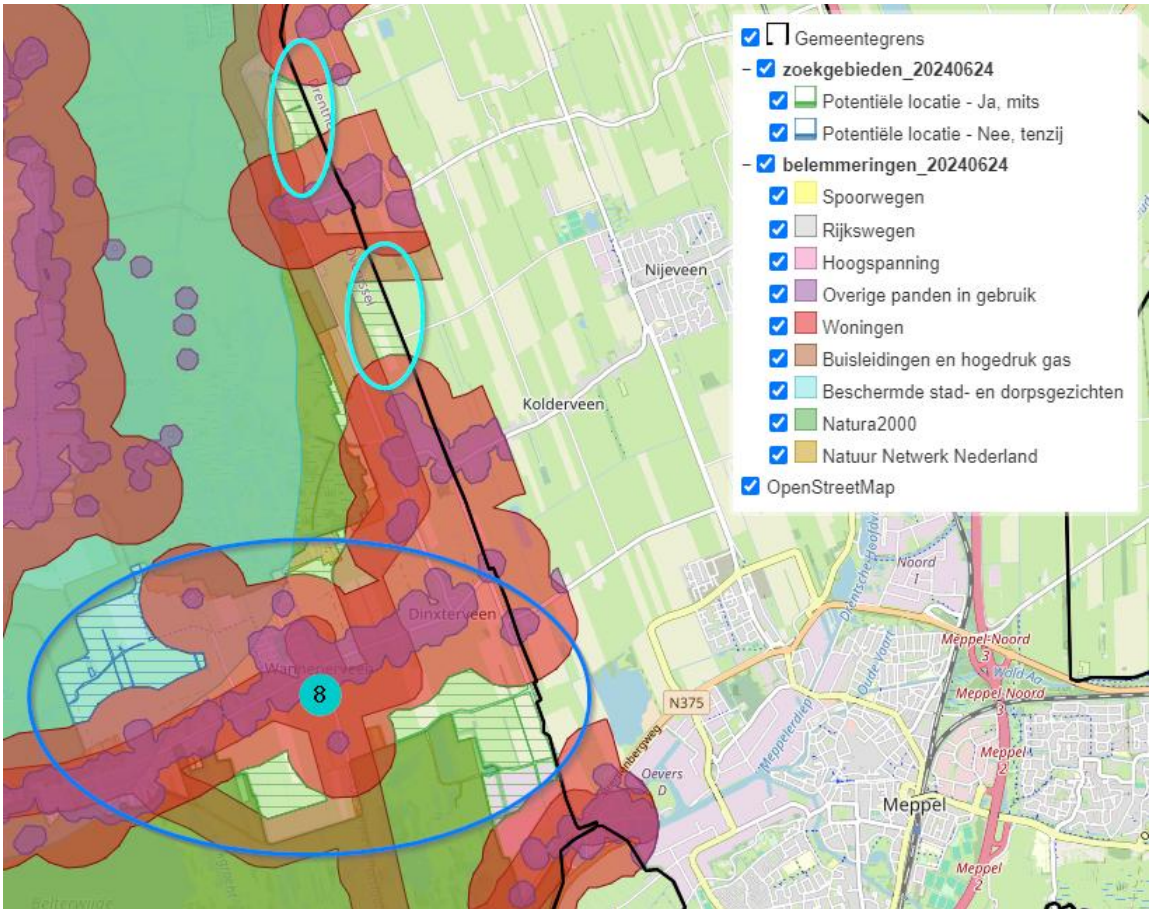

Figuur 13: Onderzoeksgebied locatie 8: Grensgebied Meppel, Sweco 2024.

Het gebied ligt dicht bij het N2000-gebied de Wieden en er is relatief veel bebouwing in de nabije omgeving, zoals de kernen Wanneperveen en Meppel. Dit kan leiden tot enige hinder.

Locatie 9: Oldemarkt

Het onderzoeksgebied Oldemarkt biedt ruimte voor maximaal 5 windturbines. Volgens de windladder van de provincie geldt hier grotendeels een trede 2 en 3 (Figuur 14). Dit betekent dat er kleinere groepen windturbines kunnen worden geplaatst, waarbij bestaande randvoorwaarden met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit en ecologische, landschappelijke en economische aspecten gelden.

Er is hier een relatief goede aansluitmogelijkheid op het net in de buurt van Wolvega. Verder is er relatief weinig bewoning in de omgeving in het westelijk deel van dit onderzoeksgebied. Het gebied is wel gelegen in een weidevogelgebied. Uit verdiepend onderzoek is gebleken dat in het westelijk deel van het onderzoeksgebied er in de praktijk weinig weidevogels zitten, er veel sprake is van predatie en er nauwelijks beheer plaatsvindt. Voor ontwikkelingen in weidevogelgebied moet worden gecompenseerd; dat houdt onder andere in dat de omvang van het leefgebied niet verkleint en de kwaliteit van het leefgebied toeneemt.

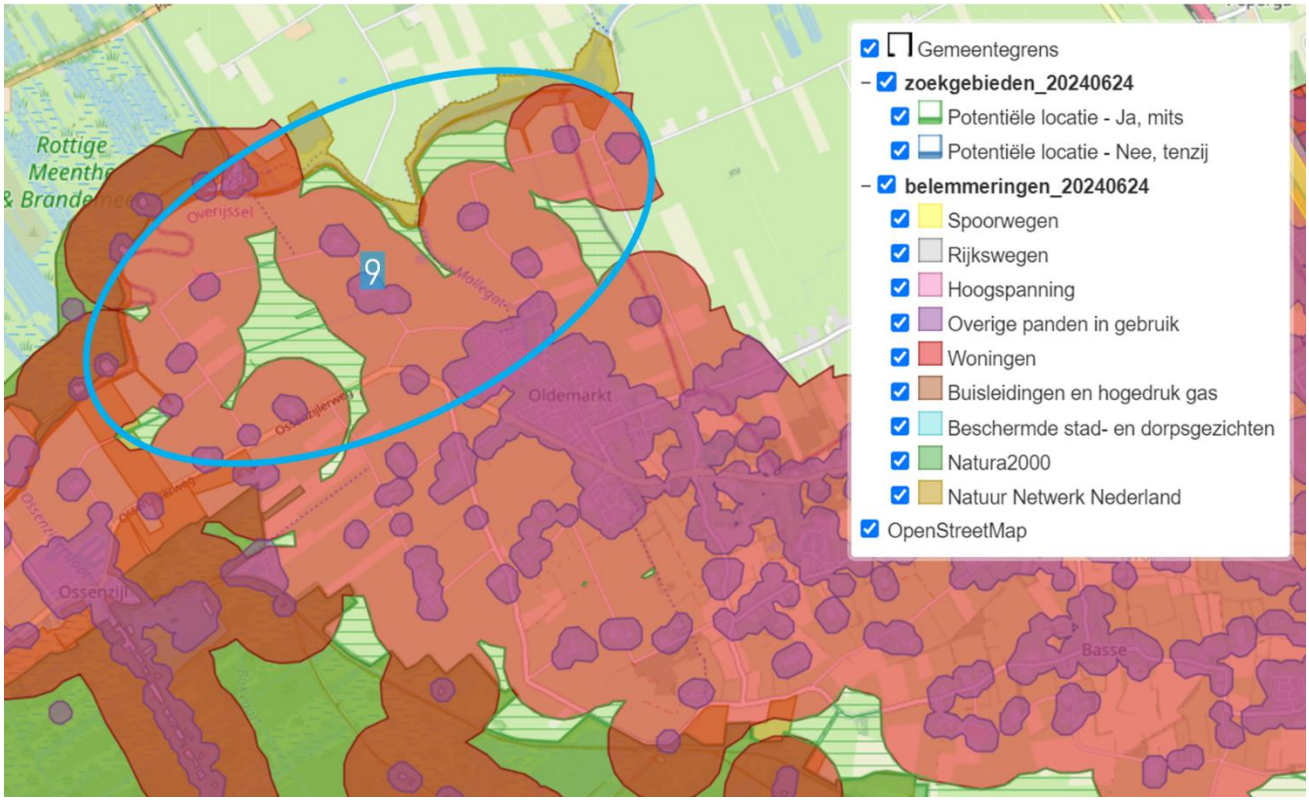

Figuur 14: Onderzoeksgebied locatie 9: Oldemarkt, Sweco 2024.

Beschikbare locaties op basis van analyse

De locatieanalyse op basis van de ontwerpnormen laat zien dat de ruimte voor windenergie op locaties waar op voorhand de milieueffecten binnen de wettelijke kaders vallen iets meer beperkt zijn dan in de analyse van 2023. Grofweg komen nog wel dezelfde locaties naar voren (1 tot en met 9). De ruimte binnen die locaties is wel kleiner vanwege de gehanteerde ontwerpnormen. Meest bepalend voor de gemeente Steenwijkerland is echter de windladder van de provincie Overijssel. De windladder is opgenomen in de nieuwe PPE van 2024 waarbij duidelijk wordt gesteld dat de provincie in principe niet meewerkt aan initiatieven in trede 4 of 5 van de windladder, tenzij er sprake is van een opstelling van 4 of meer turbines die zich voor minimaal de helft bevinden in trede 1-3 gebied. De medewerking van de provincie is essentieel omdat de provincie ten minste moet instemmen, maar meer waarschijnlijk bevoegd gezag is, voor vergunningverlening in het kader van een Natura 2000-activiteit onder de Omgevingswet. In vrijwel alle gevallen is een dergelijke vergunning voor een windenergieproject noodzakelijk.